

V Praze 9. 6. 2026
Čj. OVA: 357/26

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

I. Úvod

Předložený návrh zákona představuje novelizaci několika právních předpisů, jejímž cílem je úprava procesů spjatých s registrací vozidel, vyřazování vozidel z registrů, přenositelnost registračních značek, schvalování nesilničních mobilních strojů provozovaných na veřejných komunikacích a dozor nad trhem s nimi, zakázaná jednání dle nařízení Euro 7, vybrané aspekty schvalování technické způsobilosti vozidel a vybrané aspekty podmínek provozu vozidel na pozemních komunikacích.

Návrh zákona zasahuje do několika právních předpisů, zejména zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, zákona č. 87/2023 Sb., o dozoru nad trhem s výrobky, zákona č. 30/2024 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace (dále též „Zpráva RIA“) se ovšem **zaměřuje výlučně na problematiku doručování osvědčení o registraci vozidla** (dále též „osvědčení“) **a registračních značek (RZ)** do výdejních míst. Jak je však uvedeno výše, návrh zákona je podstatně širší a upravuje celou řadu dalších otázek. Tyto části **nejsou ve Zprávě RIA vůbec rozpracovány**.

II. Připomínky a návrhy změn

Pozn. – zde uvedené připomínky se tedy vztahují výlučně k tomu, jak předkladatel zpracoval doručování osvědčení a RZ

Komise RIA konstatuje, že byť je Zpráva RIA formálně správně strukturovaná, obsah jednotlivých kapitol neodpovídá požadavkům *Obecných zásad hodnocení dopadů regulace* (dále též „Obecné zásady“).

Vymezení problému a cíle regulace

Jako zásadní problém vnímá Komise RIA to, že definice problému již současně předjímá navrhované řešení, resp. zaměřuje cíl s prostředky. S určitou mírou nadsázky tak lze celou Zprávu RIA popsat jako „řešení“ problému „nyní nedoručujeme do boxů“ s cílem „začít doručovat do boxů“.

Je-li však problémem (jak naznačuje předkladatel) *„neflexibilita a časová náročnost převzetí nového osvědčení a tabulky s RZ“*, je nasnadě, že takový problém může mít více řešení (např. možnost objednávky dodání RZ u některého ze soukromých dodavatelů, jako je tomu např. ve Spojeném

království apod., vydávání osvědčení na CzechPoint apod.). Takto předkladatel vybral jedno konkrétní řešení, adresát Zprávy RIA se však nemá šanci dozvědět, že byla zvolena vhodná/nejllepší varianta k řešení problému.

Předkladatel ve Zprávě RIA sice uvádí počty vydaných RZ a osvědčení, nicméně z těchto údajů si **nelze udělat představu o rozsahu problému**, tj. zátěži, jakou představuje pro dotčené subjekty, a to jak na straně žadatelů (např. časová náročnost dojezdu na pracoviště ORP, vyřízení na místě a z toho vyplývající náklady), tak na straně ORP (např. s tím spojené pracovní úvazky, náklady na techniku, místnosti apod.). Chybí zcela údaj o počtu žádostí vyřizovaných zprostředkovatelskými subjekty a popis trhu takových služeb – např. náklady/úspory s tím vznikající na straně žadatelů apod.

Zcela chybí popis stávajícího systému, což nabourává srozumitelnost/provázanost Zprávy RIA (např. v kapitole Návrh variant řešení se zničením řeší „logistika“ osvědčení a RZ, aniž by o tom kde předtím byla jakákoliv zmínka).

Popis existujícího právního stavu

Předkladatel se omezil toliko na konstatování, že nyní není zasílání RZ a osvědčení možné.

Oproti pravidlům, uvedeným v Obecných zásadách však chybí zejména přehled právních předpisů, k nimž se řešení problém váže, základní zásady, které jsou do nich zapracovány, a účel, který je jimi sledován; nabízí se tedy např. uvést, zda a proč je nutná stávající úprava RZ a osvědčení (např. zda a proč je nutnost mít osvědčení v listinné podobě).

Zcela chybí vysvětlení financování agendy, tj. zda je financována příspěvkem na přenesenou působnost (výkonově, paušálně), nebo čistě ze správních poplatků, kdo je příjemcem poplatků, ...

Identifikace dotčených subjektů

Identifikace dotčených subjektů neodpovídá definici problému; jde patrně o důsledek základního problému, kdy se Zpráva RIA věnuje toliko problematice doručování RZ a osvědčení. Další problém spočívá v tom, že předkladatel uvažuje toliko pozitivní dopady navrhovaného řešení, a zmiňuje se tedy toliko o „beneficientech“; lze však mít za to, že např. pro ORP vyvstane s navrhovanou změnou potřeba restrukturalizovat pracovní úvazky, prostory, rozpočty... Chybí popis toho, kdo nese náklady, kdo nová rizika a kdo případné negativní dopady. Působí-li na trhu subjekty, které zprostředkovávají uvedené činnosti, není zde o nich zmínky.

Pozn. – jako doručovací služba je zde výslovně uvedena Balíkovna; Jiných se to týkat nebude?

Popis cílového stavu

Částečně zde dochází k záměně cíle s prostředky k jeho dosažení. Obsah neodpovídá Obecným zásadám, přičemž jednou z příčin je chybná definice problému (viz výše) – je-li totiž jako problém (chybně) definována absence doručování RZ/osvědčení do výdejních boxů, tak je sice jasné, že cílem bude zavedení tohoto doručování, nicméně cíl má být vymezen ve vztahu ke skutečnému problému (časová náročnost, náklady, ...), tj. např. jako úspora času, nákladů, ... to je sice zmíněno v poslední větě prvního odstavce, ale bez jakékoliv bližší specifikace, kvantifikace...

Druhý odstavec patří spíše do kapitoly Přezkum účinnosti regulace.

Zhodnocení rizika

Obsah neodpovídá Obecným zásadám, neboť dle nich se v této kapitole mají uvést **rizika, která jsou**

spojena s neřešením problému. *Předkladatel namísto toho uvádí, co všechno se může pokazit během implementace...*

Zde je tedy třeba zhodnotit celkové negativní dopady nulové varianty, tj. celkové náklady spojené s neřešením problému, např. náklady žadatelů apod.

Varianty řešení

Tato kapitola nijak nenavazuje na předchozí obsah (zejména definici problému a cíle a zhodnocení rizik). Předkladatel zde řeší „logistiku“ osvědčení/RZ, aniž by tato otázka byla jakkoliv zmíněna, což je poněkud matoucí a adresát Zprávy RIA by tak mohl nabýt mylného dojmu, že základním problémem je, kdo co bude tisknout (lokální vs. centrální tisk).

Zde by měla být analyzována potenciální rizika, vyplývající z jednotlivých variant řešení.

Vyhodnocení nákladů a přínosů

Pozitivně lze hodnotit vyčíslení nákladů státu na IT a některých provozních nákladů. Zcela však chybí vyčíslení nákladů, které vzniknou dalším dotčeným subjektům (např. navýšení správních poplatků, náklady ORP, ...)

Přínosy nejsou kvantifikovány vůbec, ač u některých by bylo možné provést alespoň kvalifikovaný odhad (úspora času, snížení administrativní zátěže, ...)

Ač důvodová zpráva předpokládá, že 20 % příjmů z poplatků v oblasti registrace vozidel (cca 259 mil. Kč ročně) bude nově přesměrována z ORP do státního rozpočtu, Zpráva RIA tuto oblast vůbec nezmiňuje, byť je zřejmé, že jde o značný dopad na ORP.

Tabulky a koeficienty v nich uvedené postrádají jakékoliv vysvětlení, není zřejmé, jaké údaje sloužily k jejich přidělení, jak se došlo k jejich výši... takový způsob hodnocení lze označit jako arbitrární.

Pokud jde o vyhodnocení nákladů a přínosů variant, bude nezbytné ji upravit v návaznosti na přepracování kap. 2 Návrhy variant řešení. Současná stupnice hodnocení není nijak odůvodněna, jednotlivá kritéria se navzájem překrývají, nebo není zřejmé co znamenají. Ohodnocení variant podle jednotlivých kritérií není nijak odůvodněné a v některých případech se rozdíly v hodnocení variant nezdají být racionálně zdůvodnitelné.

Implementace a vynucování

Předkladatel sice uvádí kroky nezbytné k dosažení zvolené varianty, ale některé části předvídané Obecnými zásadami chybí – např. identifikaci rizik spojených s implementací; s ohledem na poměrně ambiciózní cíl dosáhnout spuštění do 1. 7. 2027 lze předpokládat, že nějaká rizika budou (realizace veřejných zakázek – výběr dodavatele, úprava a testování IT systémů; tyto činnosti navíc mohou být zahájeny až v okamžiku, kdy bude přijata nezbytná legislativní změna...).

Přezkum účinnosti regulace

Bez správného vymezení problému a cíle lze jen těžko správně stanovit kritéria pro posouzení, zda bylo cíle dosaženo.

Přezkum účinnosti je vystavěn skoro čistě jako sledování projektových KPI pro doručování osvědčení/RZ. To, že 20 % z celkového počtu žádostí o nové registrační doklady k vozidlům, podaných prostřednictvím Portálu dopravy, bude v prvním roce po spuštění vyřízení prostřednictvím výdejních boxů, je sice na jednu stranu dostatečně konkrétní, nicméně v důsledku neříká nic o tom, zda byl problém vyřešen...

Chybí jasnější plán, jak budou vyhodnocovány dopady ostatních významných částí návrhu jako je například skutečné odlehčení ORP, rozpočtové efekty přesunu poplatků apod.

III. Shrnutí připomínek ke Zprávě RIA

Zpráva RIA v předloženém znění nedefinuje a nepopisuje řešený problém, ani cíl, kterého má být dosaženo. Věnuje se výhradně zasílání registračních značek, ostatním částem návrhu zákona se nevěnuje.

Komise RIA považuje za nezbytné do Zprávy RIA zapracovat zejména následující připomínky:

- doplnit Zprávu RIA tak, aby se věnovala i dalším oblastem, kde dochází ke změně;
- uvést obsah kapitol do souladu s Obecnými zásadami; v současné podobě až na naprosté výjimky obsah Zprávy RIA tyto požadavky nenaplnuje. Zejména doplnit:
 - kvalitní definici problému a náklady spojené se současným stavem
 - reálné varianty řešení problému a kvantifikaci jejich dopadů
 - dopady na financování systému a dopady na ORP
 - relevantní vyhodnocení variant řešení na základě jednoznačných, napříč variantami porovnatelných kritérií, ideálně kvantifikovaných

IV. Závěr

Předložená závěrečná zpráva RIA neposkytuje požadované informace pro rozhodnutí vlády. Komise RIA doporučuje Legislativní radě vlády, aby ve svém stanovisku doporučila vládě návrh neschválit za účelem přepracování návrhu předkladatelem tak, aby byl v souladu s Obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace.

Vypracoval: Mgr. Zdeněk Mandík

Mgr. Ing. Lucie Zapletalová, M.A.
předsedkyně komise